

EIROPAS ATBALSTA FONDS
VISTRŪCĪGĀKAJĀM PERSONĀM

Labklājības ministrija

EIROPAS SAVIENĪBA

**Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām
DARBĪBAS PROGRAMMAS
*„Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana
vistrūcīgākajām personām 2014.–2020. gada plānošanas
periodā”*
REZULTĀTI**

Aurika Stratane
Labklājības ministrija

20.06.2017.

Labklājības ministrija

Atbalsts vistrūcīgākajām personām EAFVP ietvaros

EAFVP īstenošanas sākums: 2015.gada maijs

Iepriekš: kopš 2006.gada Latvija piedalījās EK pārtikas izdalīšanas programmā vistrūcīgākajām personām (ZM, LAD)

EAFVP Darbības programmas (DP) mērķis: mazināt nenodrošinātību ar pārtiku un mājsaimniecību ar bērniem materiālo nenodrošinātību, vienlaikus mazinot vistrūcīgāko iedzīvotāju sociālo atstumtību.

EAFVP mērķa grupa: zemu ienākumu mājsaimniecības, kurām ir apgrūtināta pamatvajadzību apmierināšana.

DP mērķa sasniegšanai paredz atbalstu atrisināt:

- Nenodrošinātību ar pārtiku
- Mājsaimniecību ar bērniem materiālo nenodrošinātību

Labklājības ministrija

EAFVP atbalsta veidi

Visām trūcīgām personām:

- ✓ Pārtikas preču komplekti
- ✓ Gatavās maltītes
- ✓ Papildpasākumi (informatīvi pasākumi, individuāls un grupu darbs, neformāli izglītojoši pasākumi)

Ģimenēm ar bērniem papildus:

- ✓ Higiēnas un saimniecības preču komplekti bērniem līdz 18 gadiem
- ✓ Skolas soma un mācību piederumu komplekti bērniem 5-16 gadiem
- ✓ Pārtikas preču komplekti maziem bērniem līdz 2 gadiem
- ✓ Higiēnas preču komplekti maziem bērniem līdz 2 gadiem

Labklājības ministrija

EAFVP sniegšana

- **EAFVP atbalstu** (komplektu uzglabāšana/izdale, maltīšu izdale, papildpasākumu īstenošana) **sniedza 28 partnerorganizācijas**, no tām:
 - 13 pašvaldības un to iestādes
 - 12 biedrības un nodibinājumi
 - 3 reliģiskās organizācijas
- **Visā Latvijas teritorijā bija:**
 - 480 pārtikas un pamata materiālās palīdzības izdales vietas
 - 18 maltīšu izdales vietas (zupas virtuves)

Labklājības ministrija

Pārtikas preču komplekts 2016. gadā

Pārtikas preces	Daudzums
Pilnpiena pulveris	0,4 kg
Makaroni	1,5 kg
Rīsi	0,4 kg
Griķi	0,4 kg
Manna	0,4 kg
Kviešu milti	0,4 kg
Auzu pārslas	0,4 kg
Cukurs	0,5 kg
Rapšu eļļa	0,5 l
Sautēta cūkgaļa (konservi)	0,5 kg
Sautēta liellopu gaļa (konservi)	0,25 kg
Olu pulveris	0,1 kg
Kartupeļu pārslas	0,2 kg

Komplekta vērtība- 10,98 EUR

2016.gadā 61 497 personām (unikālās personas) izdalīti 353 926 pārtikas preču komplekti un nodrošinātas 204 900 gatavās maltītes

2015. gadā 68 876 personām (unikālās personas) izdalīti 285 362 pārtikas preču komplekti vai/un nodrošinātas 2 205 gatavās maltītes

Labklājības ministrija

Pārtikas preču komplekts zupas virtuvēm 2016. gadā

Pārtikas preces	Daudzums
Pilnpiena pulveris	1,0 kg
Auzu pārslas	1,5 kg
Makaroni	6,0 kg
Rīsi	2,6 kg
Griķi	3,5 kg
Kviešu milti	1,0 kg
Sautēta cūkgaļa (konservi)	3,5 kg
Olu pulveris	0,5 kg
Rapšu eļļa	1,0 l
Cukurs	1,5 kg

Komplekta vērtība- 43,92 EUR

Labklājības ministrija

Higiēnas un saimniecības preču komplekts 2016. gadā

Higiēnas un saimniecības preces	Daudzums
Šķidrās ziepes	310 ml
Matu šampūns	500 ml
Zobu pasta	100 ml
Zobu birste	1 gab.
Universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	1000 ml
Veļas pulveris (krāsainai veļai)	1000 g
Trauku mazgājamais līdzeklis	500 ml

Komplekta vērtība – 7,32 EUR

2016. gadā 19 657 personām (unikālās personas) izdalīti 55 130 higiēnas un saimniecības preču komplekti

2015. gadā 25 675 personām (unikālās personas) izdalīti 49 920 higiēnas un saimniecības preču komplekti

Labklājības ministrija

Skolas piederumu komplekts 2016.gadā

Pēc izvēles:

- Skolas soma vai
- Individuālie mācību piederumi
(burtnīcas un klades, pildspalvas,
zīmuļi, zīmēšanas piederumi,
lineāls, krāsas, guaša u.c.)

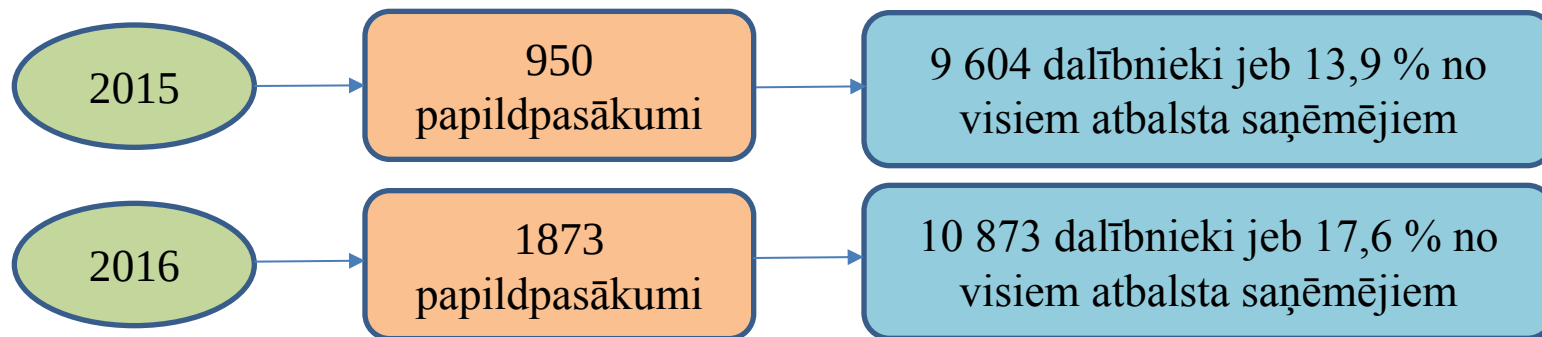
Komplekta vērtība – 13,49 EUR

2016. gadā izdalīti 24 186 mācību piederumu komplekti

Labklājības ministrija

Papildpasākumu īstenošana

- **Pasākumi par veselības veicināšanu** – lekcijas par veselīgu dzīvesveidu un uzturu, apmācība par pirmo palīdzību un rīcību nelaimes gadījumā, lekcijas par diabētu, C hepatītu, dažādu slimību profilaksi
- **Pasākumi dzīves prasmju attīstīšanai** – attiecību stiprināšana, motivācijas celšana, praktiskas dzīves iemaņas (piem., veļas mazgāšana, mājokļa uzkopšana, bērnu aprūpe, budžeta plānošana u.c.), e-pakalpojumu izmantošana u.c.
- **Sportiskās un brīvā laika pavadīšanas aktivitātes**
- **Jurista, sociālā pedagoga, psihoterapeita, psihologa konsultācijas**
- **Informēšana par nodarbinātību** – darba meklēšanu, Nodarbinātības valsts aģentūras piedāvātajām iespējām, vakancēm, CV sagatavošanu

Labklājības ministrija

Dubultās finansēšanas nepieļaušana

- Netiek segtas izmaksas, kas vienlaikus tiek segtas no diviem vai vairākiem publiskā finansējuma avotiem;
- partnerorganizācijas apliecina, ka tās nepieprasīs Fonda finansējumu par tādu atbalstāmo darbību īstenošanu, kas tiek finansētas no citiem publiskā finansējuma avotiem;
- partnerorganizācija, kas ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, nesaņem Fonda finansējumu par tādu papildpasākumu īstenošanu, kas tai jānodrošina atbilstoši valsts shēmai;
- Fonda vadībā iesaistītās institūcijas administratīvajās un pārbaudēs darbību īstenošanas vietās gūst pārliecību par Fonda darbību nepārklāšanos ar citu publiskā finansējuma avotu;
- Fonda vadībā un īstenošanā iesaistītās institūcijas nodrošina darbību izmaksu atsevišķu uzskaiti un veic pamatojošos dokumentos atzīmi par Fonda atbalstu

Labklājības ministrija

Sieviešu un vīriešu līdztiesība un diskriminācijas nepieļaušana

- Atbalsta saņemšanai nepieciešama pašvaldības izziņa - visos gadījumos nodrošināta diskriminācijas nepieļaušana
- Partnerorganizācijas apliecina, ka tās pārtikas un pamata materiālo palīdzības preču izdalīšanā un papildpasākumu īstenošanā veicinās vienlīdzīgu iespēju ievērošanu neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas
- izstrādātas vadlīnijas, kas skaidro katru horizontālo principu un iesaka pasākumus to ievērošanai darbības programmas darbībās
- Sadarbības iestāde un vadošā iestāde nodrošina horizontālo principu ieviešanas uzraudzību

Labklājības ministrija

Pārtikas un pamata materiālās palīdzības preču nodrošināšana pēc vistrūcīgāko personu vajadzībām

- nodrošinātas konsultācijas ar Pārtikas un veterināro dienestu, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Veselības inspekciju;
- izraudzīti produkti, ievērojot katra produkta uzturvērtību un piemērotību izdalīšanai, derīguma termiņu, kā arī apstākli, ka to uzglabāšanai nav nepieciešams speciāls temperatūras režīms;
- pārtikas atbalsts ir 20% - 30% apmērā no nepieciešamās dienas uztura enerģētiskās vērtības;
- paredzēts, ka reizi gadā pēc situācijas izvērtējuma var tikt iniciēta sākotnējo pārtikas preču aizstāšana ar citām enerģētiski līdzvērtīgām pārtikas precēm.
- Ikgadēja Fonda atbalsta saņēmēju aptauja, kuras ietvaros vērtē atbalsta saņēmēju apmierinātību ar Fonda atbalstu

Labklājības ministrija

RĀDĪTĀJI 2015. – 2016.

Labklājības ministrija

Resursu rādītāji

	Faktiski izlietots 2015.-2016.g.	
	Kopā, EUR	t.sk. EAFVP
KOPĀ	7 838 686,81	6 662 883,79
<i>t.sk. Pārtikas palīdzība</i>	6 252 043,47	5 314 236,95
<i>t.sk. Pamata materiālā palīdzība</i>	975 337,52	829 036,90
<i>t.sk. Tehniskā palīdzība</i>	611 305,82	519 609,98

Eiropas Komisijai 2015.-2016.gadā deklarēti kopumā 6 610 580,57 EUR, no kuriem EK ir atmaksājusi valsts budžetā 5 056 444,48 EUR

Labklājības ministrija

Iznākuma rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalstu 2015.-2016.g.

Rādītājs	Mērvienība	Daudzums
<i>Rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas atbalstu</i>		
Gaļas, olu, zivju, jūras produkti	tonnas	281,755
Miltu, maizes, kartupeļu, rīsu u.c. cieti saturoši produkti	tonnas	3032,800
Cukurs	tonnas	212,587
Piena produkti	tonnas	261,153
Tauki, eļļas	tonnas	142,681
Kopējais izdalītā pārtikas atbalsta daudzums	tonnas	4114,651
FEAD līdzfinansēto pārtikas produktu procentuālā daļa no partnerorganizāciju izdalītās pārtikas kopapjoma	%	77,2
<i>Rādītāji, kas raksturo izdalīto pamata materiālo atbalstu</i>		
Izdalīto preču kopējā vērtība naudas izteiksmē	EUR	797 661,380
bērniem izdalīto preču kopējā vērtība	EUR	797 661,380

Labklājības ministrija

Rezultātu rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalstu 2015.-2016.g.

Rādītājs	Pārtikas atbalsts		Pamata mat. pal.	
	2015	2016	2015	2016
To personu kopējais skaits, kas saņem pārtikas atbalstu	68876	61497	25675	19657
15 gadus veci un jaunāki bērni	17782	14652	17782	14407
65 gadus vecas un vecākas personas	5991	6218	0	0
sievietes	41036	31671	3718	10123
migranti, dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi, minoritātes (tostarp sociāli atstumtās kopienas, piemēram, romi)	1445	1084	804	554
cilvēki ar invaliditāti	7598	6524	917	760
bezpajumtnieki	358	290	0	0

Labklājības ministrija

EAFVP atbalsta saņēmēju aptauja 2016. gadā

Aptauju veica: **SIA «Aptauju centrs»**

Aptauja veikta: **visā Latvijas teritorijā
no 2016.gada 2.septembra līdz 23.decembrim**

Aptaujāti:

- **1088 atbalsta komplektu saņēmēji**
- **252 maltīšu saņēmēji**

Aptauja reprezentē:

- **2460 atbalsta komplektu saņēmējus**
- **333 maltīšu saņēmējus**

Labklājības ministrija

EAFVP atbalsta saņēmēju sociāli demogrāfiskais profils 2016.gadā

Atbalsta saņēmēju kategorijas	Atbalsta komplektu saņēmēji	Maltīšu saņēmēji
Vīrieši	48,5 %	61,5 %
Sievietes	51,5 %	38,5%
Nepilngadīgie bērni	28,5 %	11,1 %
Personas ar invaliditāti	14,6 %	23,4 %
Ģimenes ar bērniem	32,2 %	nav nosakāms
Bezdarbnieki	30,3 %	35,4 %
Strādā algotu darbu	7,9 %	2,5 %
Pensiju saņēmēji	23,2 %	44,6 %
Studē vai mācās	21,3 %	8,5 %

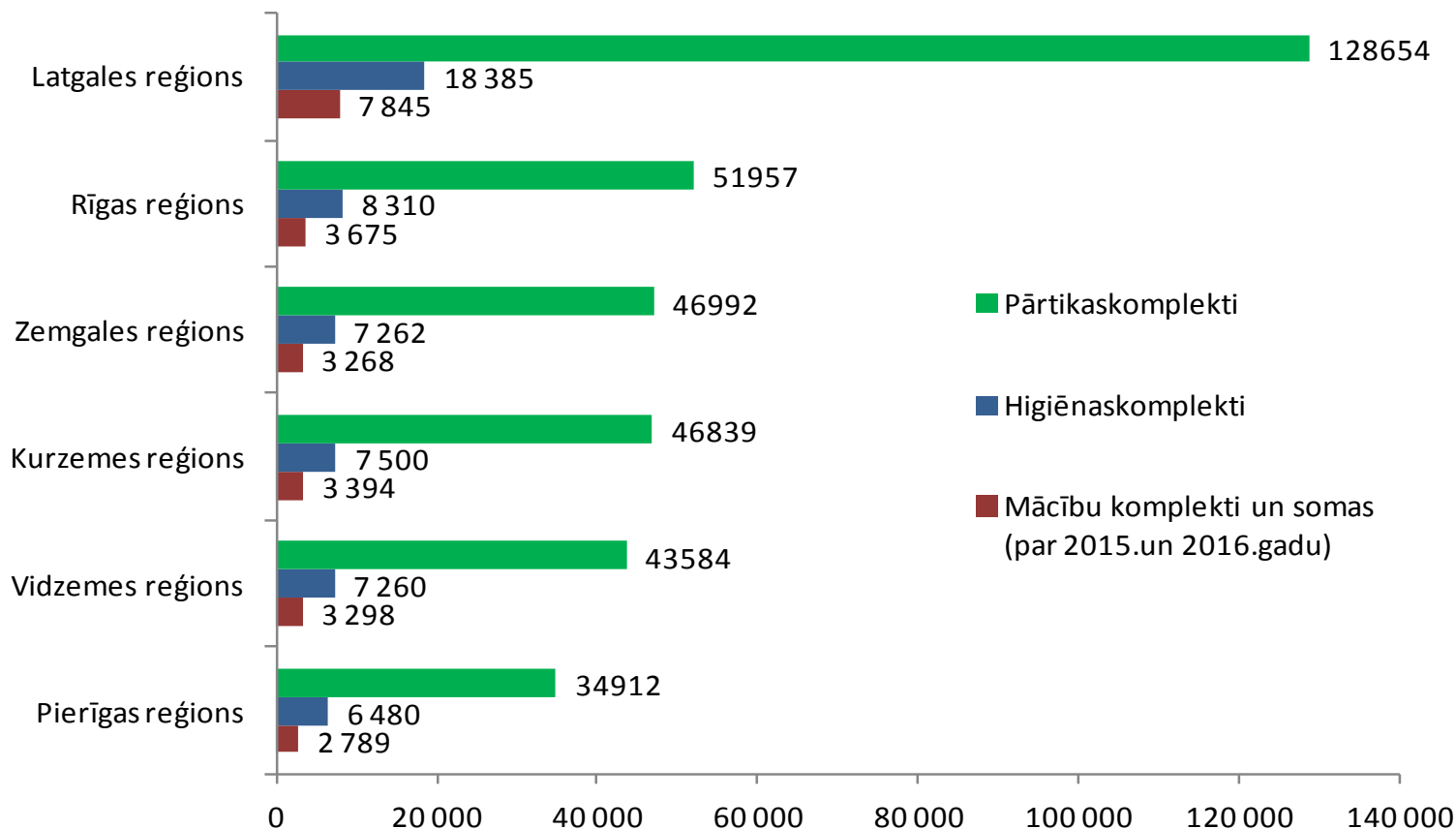
Vidējais vecums:

- Atbalsta komplektu saņēmēji: **37,1 gadi**
- Maltīšu saņēmēji: **52,9 gadi**

Labklājības ministrija

2016.gadā izdalīto atbalsta komplektu sadalījums pa statistiskajiem reģioniem

Labklājības ministrija

SECINĀJUMI:

1. EAFVP pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalsts 2016.gadā ir sasniedzis ģimenes, kuras ir trūcīgas vai nonākušas krīzes situācijā

- pārtikas atbalstu saņēma 61 497 personas, kas ir **89,4 %** no 68 816 unikālām personām ar statusu
- higiēnas un saimniecības preces saņēma 19 657 unikālas personas līdz 18 gadu vecumam, kas ir **94,3 %** no 20 851 unikālām personām (bērniem) ģimenēs ar statusu

Labklājības ministrija

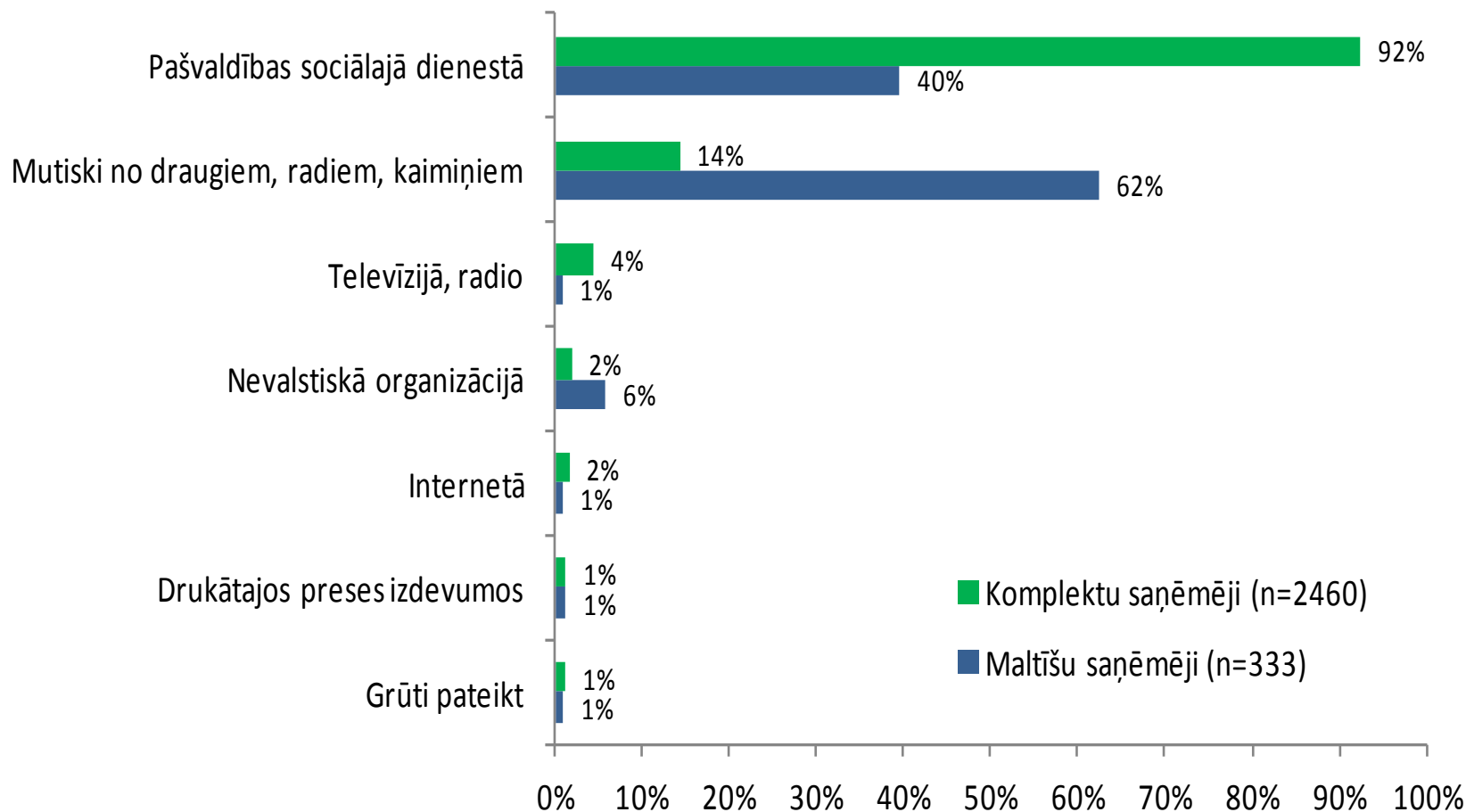
SECINĀJUMI:

2. Atbalsta saņēmēju informētība un atbalsta pieejamība ir būtisks nosacījums atbalsta saņemšanai

Labklājības ministrija

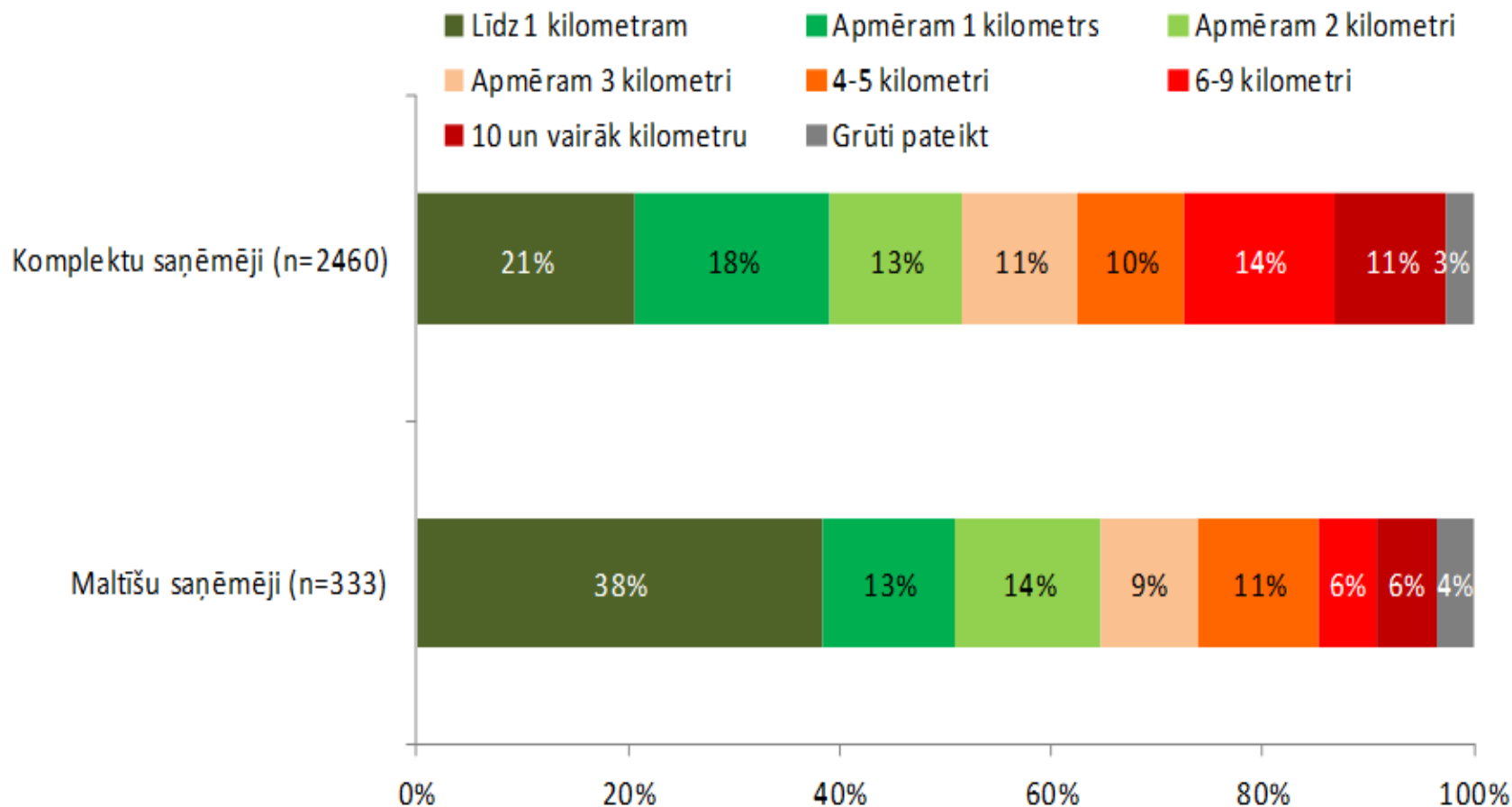
Informācijas avoti par palīdzības saņemšanas iespējām

Labklājības ministrija

Attālums līdz palīdzības saņemšanas vietai

Labklājības ministrija

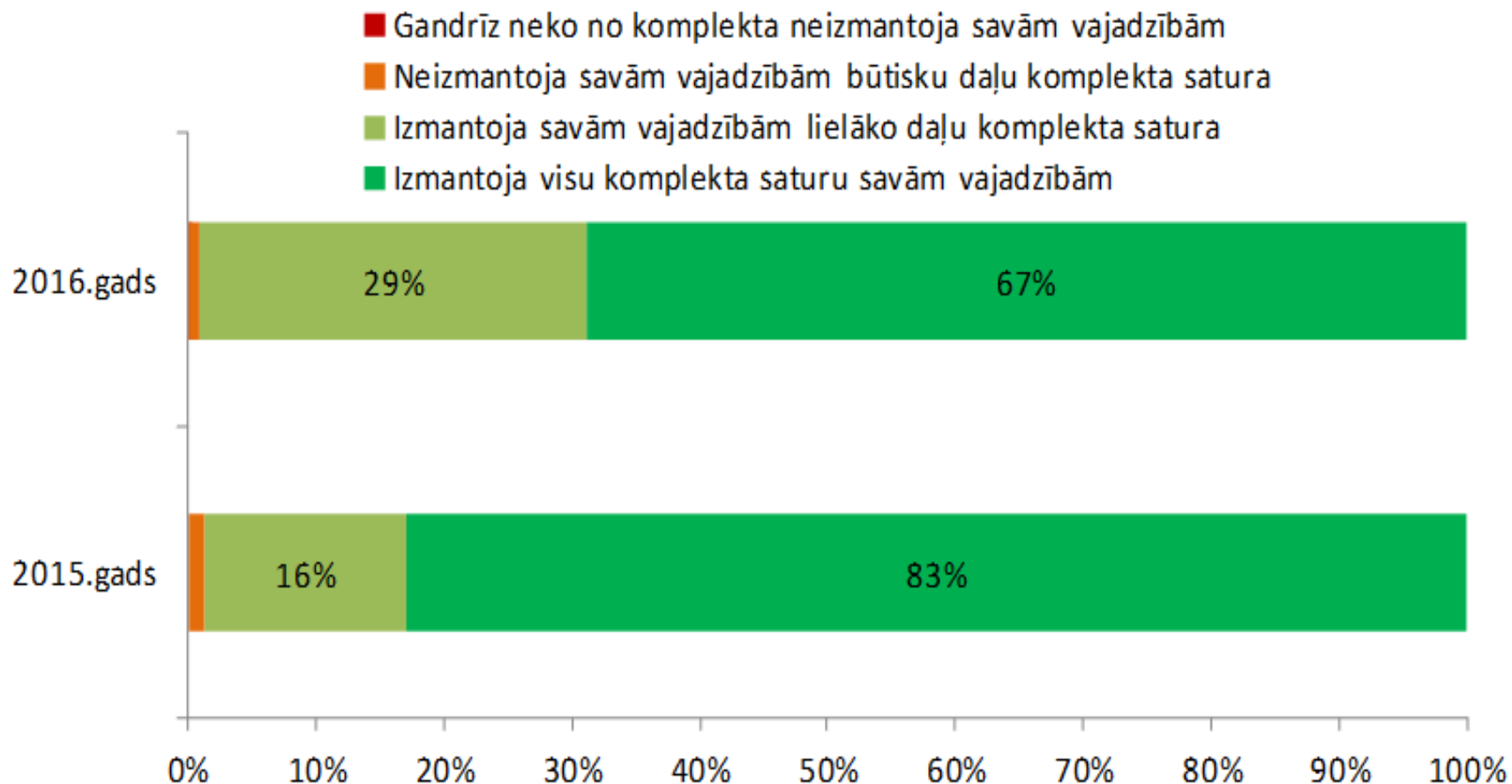
SECINĀJUMI:

**3. Atbalsta komplektiem ar universālu
komplektu saturu sasniegts labs
apmierinātības rādītājs**

Labklājības ministrija

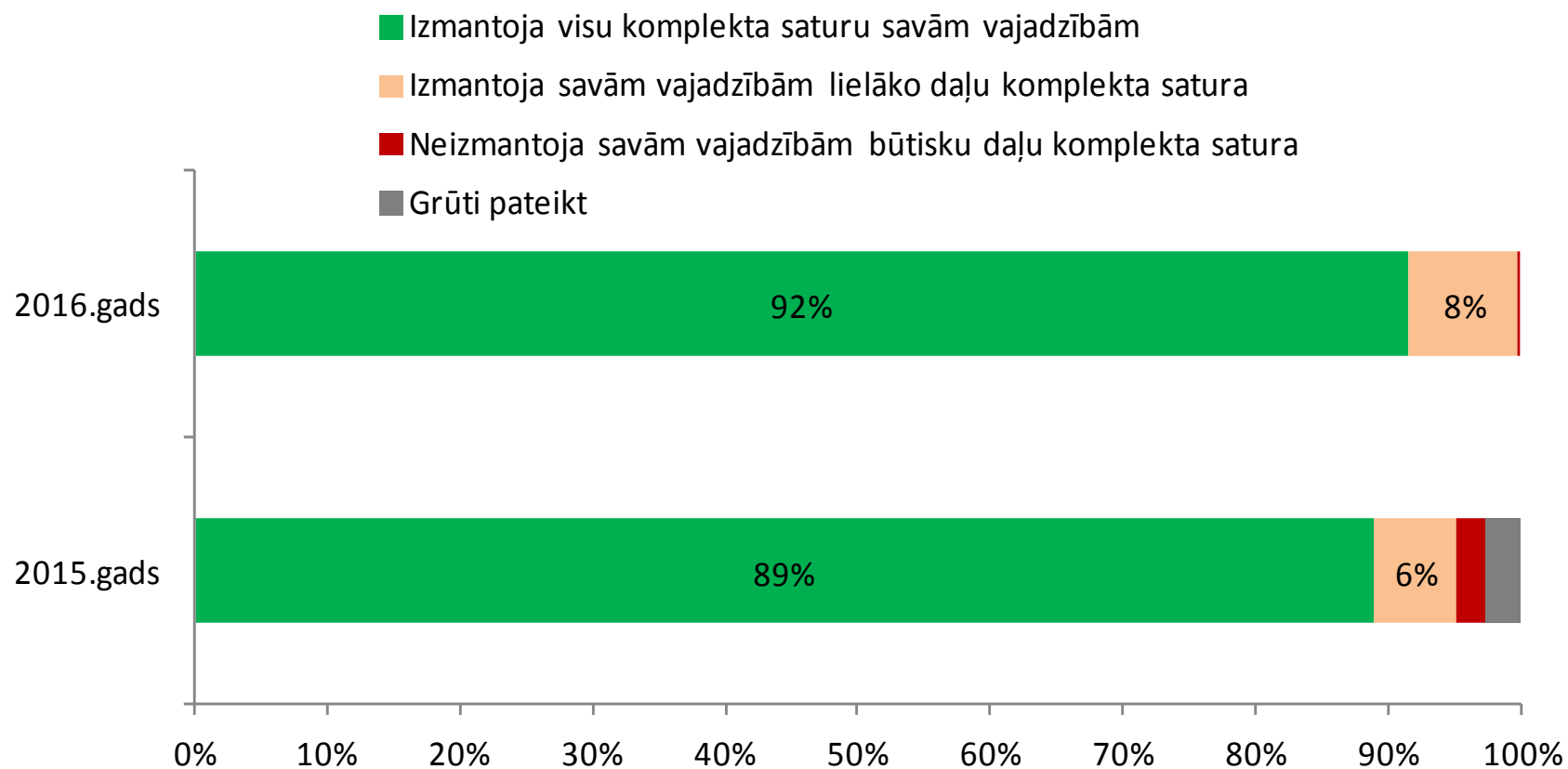
Pārtikas preču komplektu izmantošana

Labklājības ministrija

Higiēnas preču komplektu satura izmantošana savām vajadzībām

Labklājības ministrija

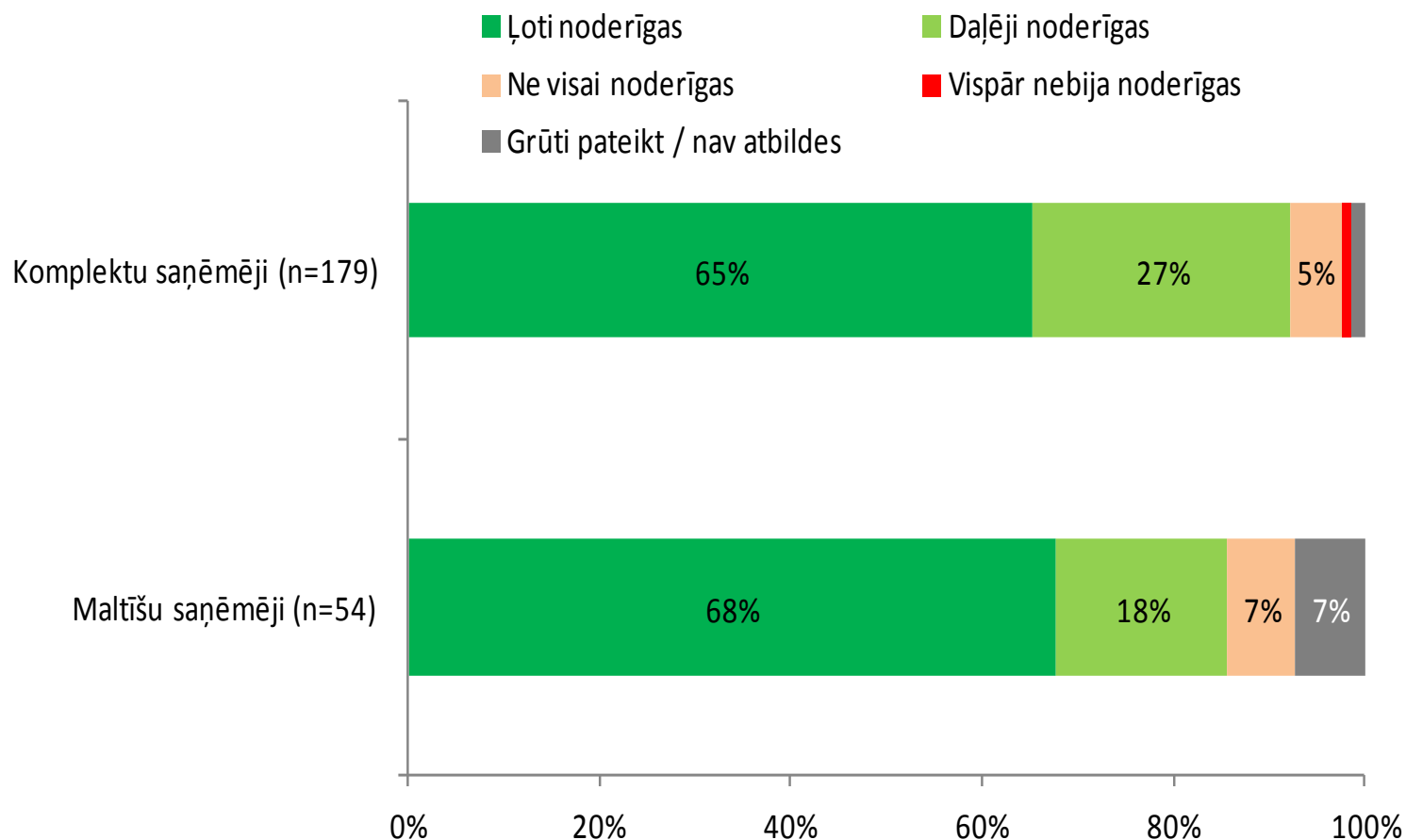
SECINĀJUMI:

4. Papildpasākumos kā EAFVP atbalsta saņemšanas pievienotajā vērtībā sasniegts labs apmierinātības novērtējums

Labklājības ministrija

Papildpasākumos iegūto zināšanu un prasmju noderīgums

Labklājības ministrija

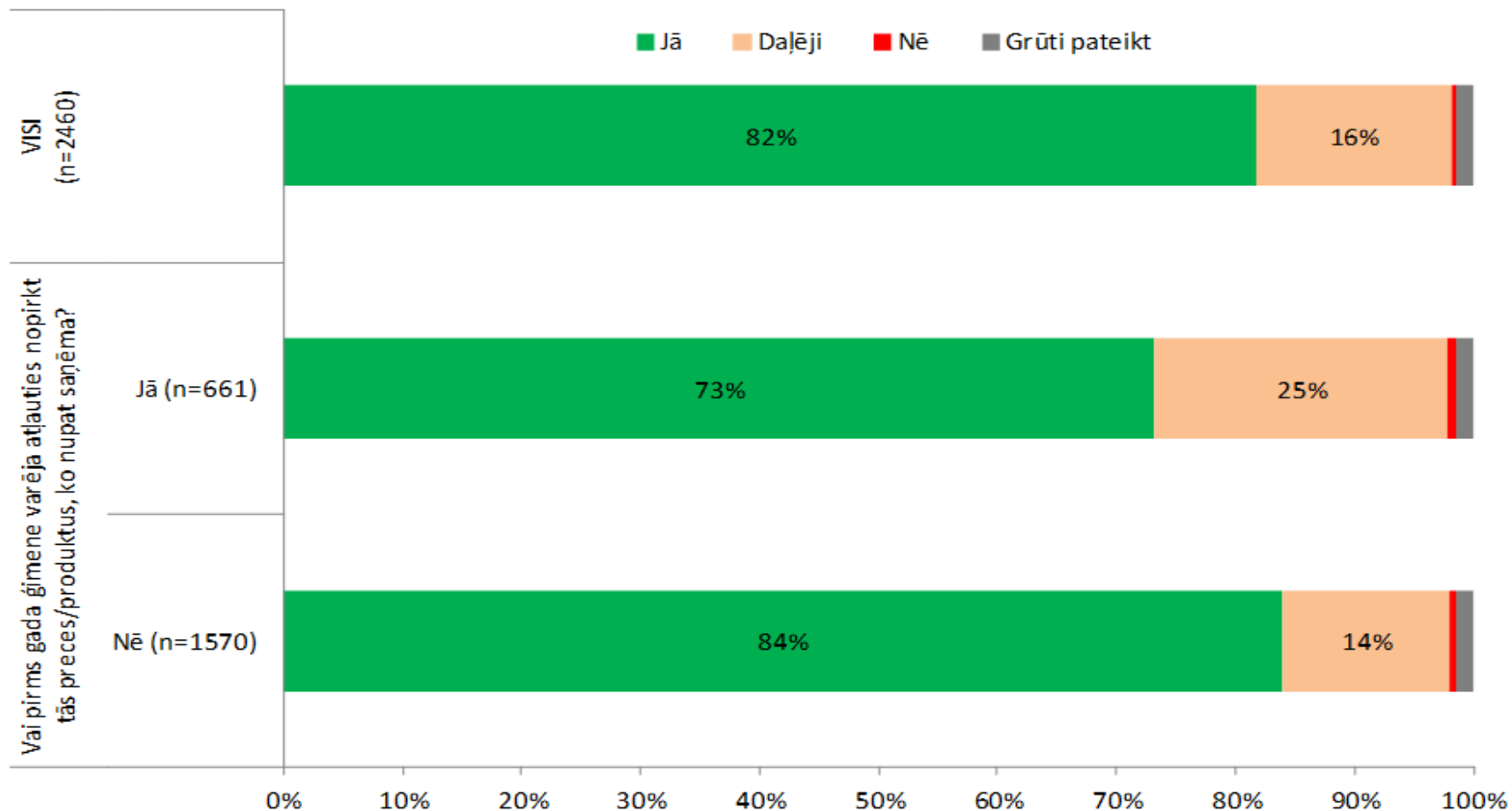
SECINĀJUMI:

5. EAFVP pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalsts ir atvieglojis vistrūcīgāko iedzīvotāju un mājsaimniecību budžeta slogu

Labklājības ministrija

Atbalsta efektivitātes novērtējums

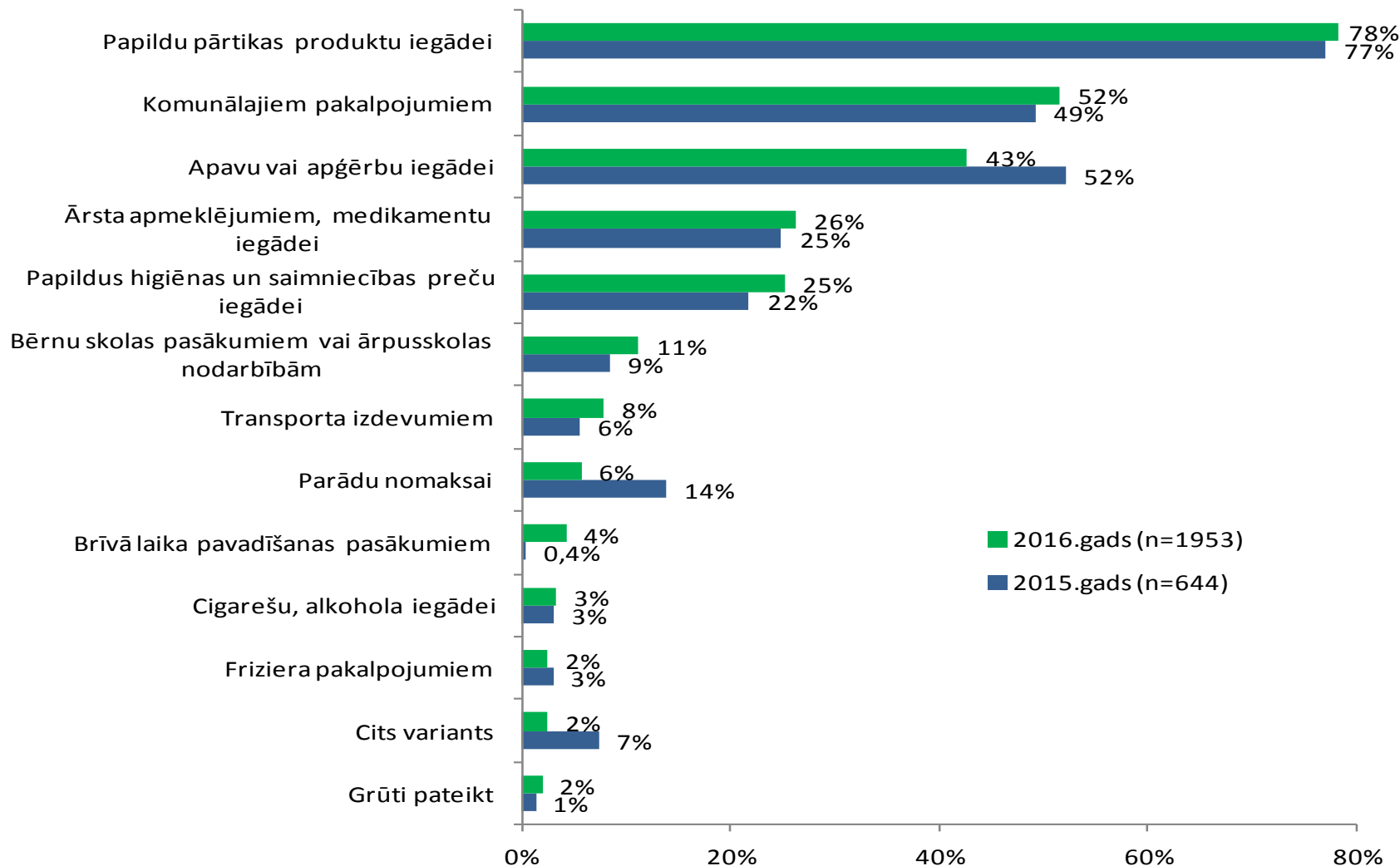

Labklājības ministrija

Līdzekļu ietaupījums:

98% norādīja, ka atbalsta komplektu saņemšana ietekmēja ģimenes situāciju

Labklājības ministrija

DP ieguldījums EAFVP mērķu sasniegšanā

Regulas Nr.223/2014 3.pants

Fonds veicina sociālo kohēziju, sekmē sociālo iekļaušanu un tādējādi palīdz sasniegt mērķi attiecībā uz nabadzības izskaušanu Savienībā, saskaņā ar stratēģiju "Eiropa 2020" palīdzot sasniegt mērķi samazināt nabadzību vismaz par 20 miljoniem cilvēku, kurus apdraud nabadzības un sociālās atstumtības risks, un vienlaikus papildinot struktūrfondu darbību.

Fonds palīdz sasniegt konkrēto mērķi mazināt nabadzības smagākās formas, sniedzot nefinansiālu palīdzību vistrūcīgākajām personām – pārtiku un/vai pamata materiālo palīdzību un sociālās iekļaušanas pasākumus, kuru mērķis ir vistrūcīgāko personu sociālā iekļaušana.

Labklājības ministrija

DP īstenošanas devuma EAFVP mērķu sasniegšanā novērtēšana

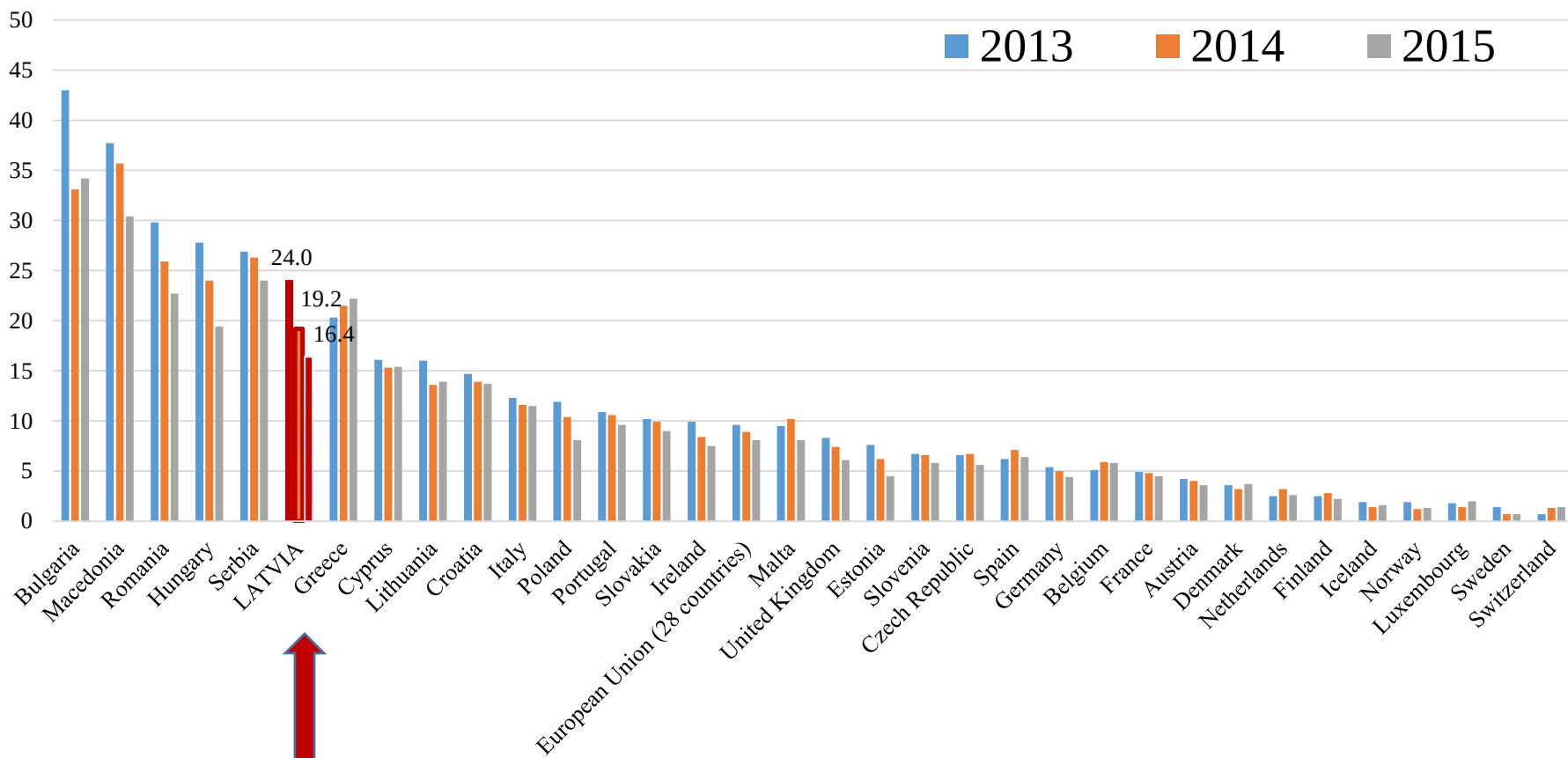
1. Kā ir mainījusies DP aprakstītā situācija un cik lielā mērā to ietekmēja 2015.-2016.gadā sasniegtie rezultāti?
2. Kādi secinājumi ir izdarāmi par DP devumu EAFVP mērķu sasniegšanā?

Labklājības ministrija

Situācijas izmaiņas

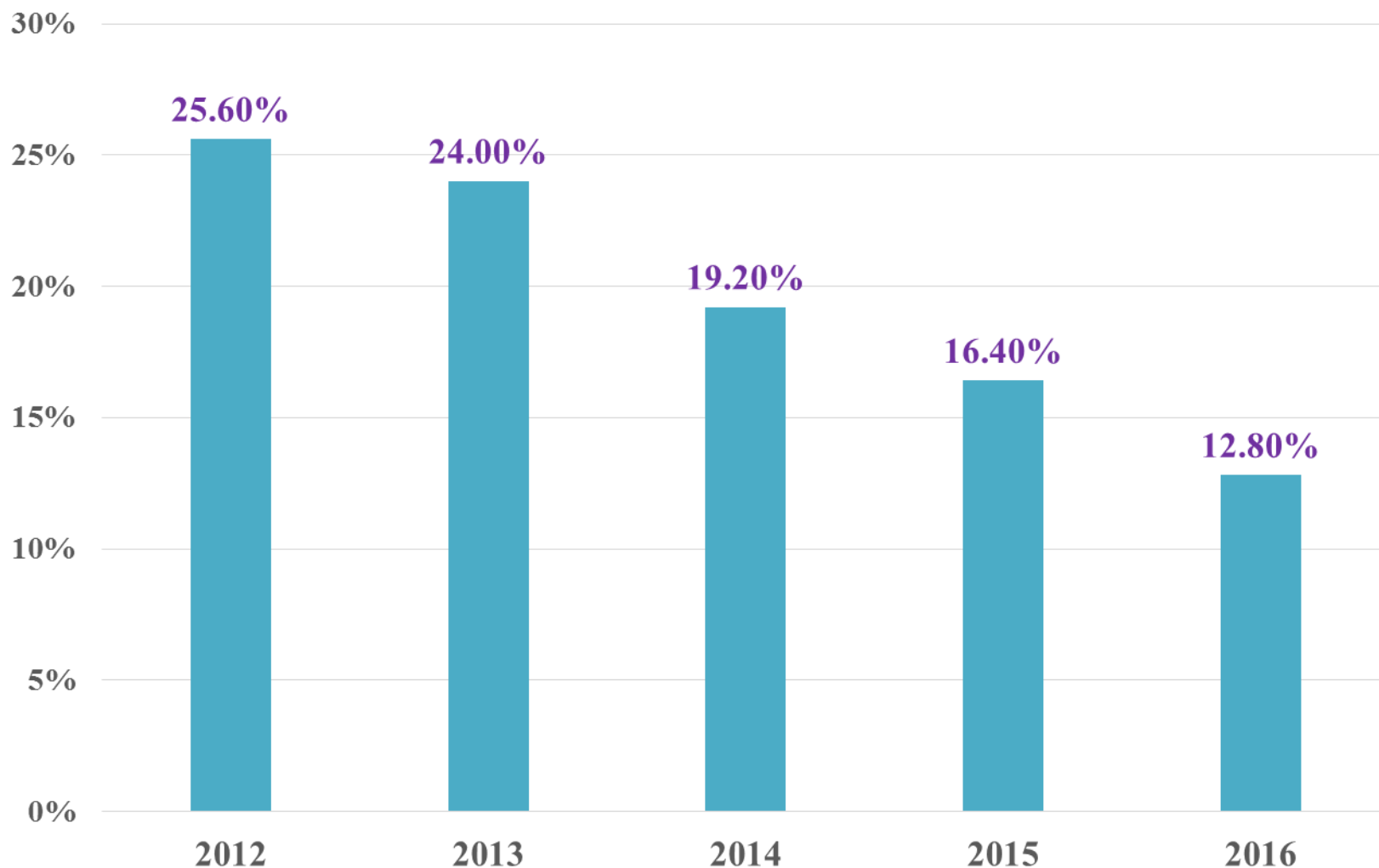
Iedzīvotāju dziļā materiālā nenodrošinātība ES valstīs, % no kopējā iedzīvotāju skaita

Labklājības ministrija

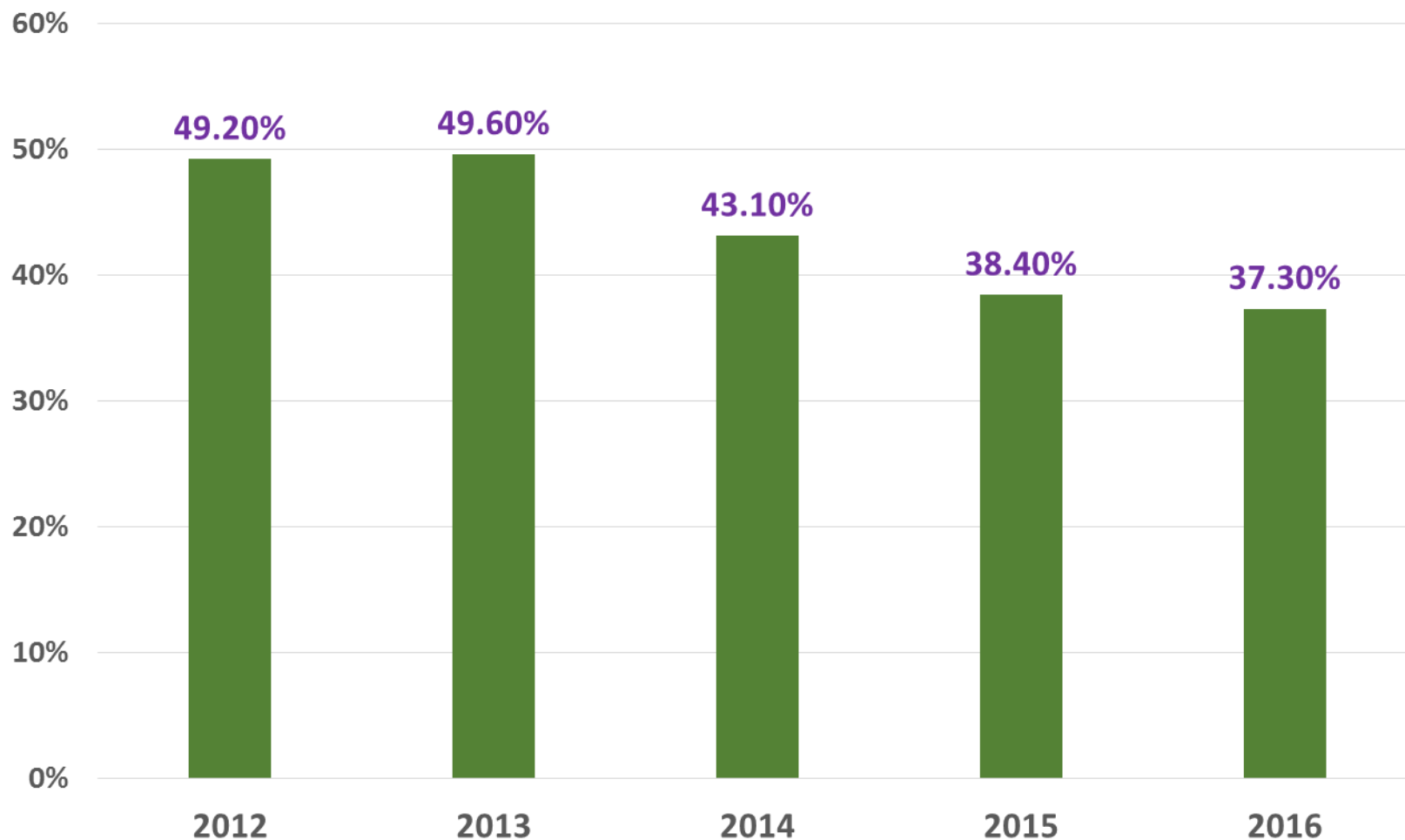
Iedzīvotāju dziļā materiālā nenodrošinātība LATVIJĀ, % no kopējā iedzīvotāju skaita

Labklājības ministrija

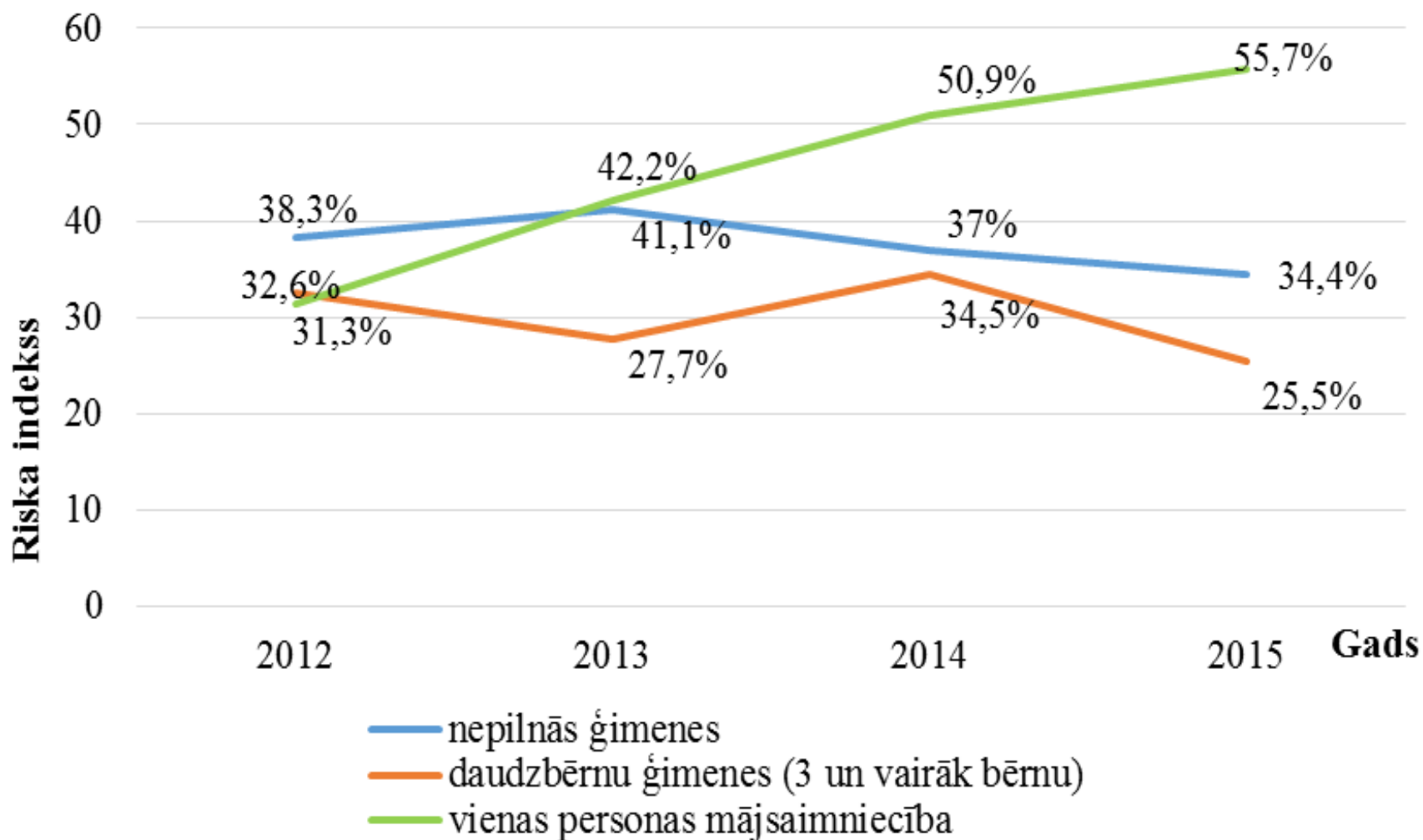
Iedzīvotāju (ar ienākumiem zem nabadzības riska sliekšņa) īpatsvars % Latvijā, kas nevar atļauties ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis katru otro dienu

Labklājības ministrija

Nabadzības riska indekss Latvijā 2012.-2015. gadā

KONTAKTINFORMĀCIJA:

Labklājības ministrija,
Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām Vadošā iestāde
T.67021653

E-pasts: eafvp.vi@lm.gov.lv

Mājas lapa: www.lm.gov.lv